

ТІЩЕНКО ВІКТОРІЯ, КОЛЕСНИК НАТАЛІЯ

Житомирський державний університет імені Івана Франка (м. Житомир)

ДИЗАЙН-КОНЦЕПЦІЇ ТЕКСТИЛЬНИХ ВИРОБІВ ДЛЯ ВІКОН: ПОЄДНАННЯ ТВОРЧОСТІ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ

Сучасна мистецька освіта перебуває в умовах активного розвитку цифрового суспільства, що впливає на формування нових компетенцій у здобувачів. Дизайн текстильних виробів для вікон – один з напрямів, який поєднує художню уяву, естетичне сприйняття та практичні навички в роботі з матеріалами. В умовах цифровізації проектування стає більш інтерактивним і технологічно насиченим.

Мистецька освіта на регіональному рівні ґрунтується на вивченні та дослідженні народних мистецьких традицій, а також на спадщині відомих майстрів, чий досвід передається від покоління до покоління. Відчутний сплеск новаторських пошуків від митців-педагогів нового покоління дає змогу інтерпретувати традиції через свій власний креативний погляд [3, с.60].

Дизайн-концепція текстильного виробу формується на основі поєднання естетичних принципів (колір, композиція, ритм) і функціональних вимог (світлопроникність, довговічність матеріалу, комфорт користувача). В освітньому процесі важливо навчити здобувачів аналізувати декоративні можливості тканин, орнаментальні мотиви та способи обробки текстилю.

Цифрові інструменти, такі як графічні редактори (Adobe Illustrator, Photoshop) та спеціалізовані програми для моделювання текстилю, дозволяють студента створювати прототипи виробів, експериментувати з кольірними схемами та візуальними композиціями. Використання цифрових технологій в освітньому процесі, а саме: прискорює створення ескізів; розширює можливості варіативності орнаментів; сприяє формуванню навичок адаптації дизайну до конкретного простору.

Гордійчук Я. зазначає, що сучасна людина здійснює комунікативний процес у більшій мірі за допомогою віртуального інтернет-простору. Це значною мірою впливає на швидкість отримання інформації та обмін нею. На спеціалізованих сервісах публікації дизайнерами власних робіт, портфоліо та виконання конкретних проєктів, таких, як Behance, Dribbble, UpWork та Fiverr формуються група фахівців, яка критичніше ставиться до представленого контенту, а комунікація ведеться у професійному дискурсі [2, с.126]. На думку Клівак В. завдяки дизайну відбувається технічне окультурення віртуального простору, йому надається інтерфейс та своєрідні властивості [2, с.130].

Інтеграція традиційних художніх методів і цифрових інструментів забезпечує комплексний підхід до навчання. Здобувачі навчаються відображати художнє бачення у матеріалі, враховувати естетику інтер'єру та природне освітлення, трансформувати ручні ескізи у цифрові макети.

На думку науковця Незвещук-Когут Т.С. вікна й вітражі є основними вертикальними конструкціями для забезпечення природної освітленості приміщень. Конструкції засклення є, крім того, важливим елементом, що впливає як на зовнішній вигляд будинку, так і на інтер'єр приміщень [1, с.156].

Такий підхід розвиває креативне мислення, формує здатність до самостійного прийняття рішень і підвищує професійну компетентність майбутніх дизайнерів.

У Житомирському державному університеті імені Івана Франка на практичних заняттях здобувачі спеціальності 022 Дизайн (зокрема на ОПП «Графічний дизайн») створюють серії текстильних виробів для вікон, комбінуючи ручні техніки (батик, аплікація, вишивка) з цифровим дизайном орнаментів. Результатом є продукти, які відповідають сучасним естетичним та функціональним вимогам і можуть бути реалізовані у реальних інтер'єрах.

У ході експерименту було досліджено вплив поєднання традиційних технік і цифрових технологій на креативність та візуальну грамотність здобувачів при створенні текстильних виробів для вікон. Результати показали покращення креативного мислення (82 % студентів продемонстрували підвищення рівня креативності після використання цифрових інструментів); розвиток навичок цифрового дизайну (90 % здобувачів освіти успішно створили цифрові макети текстильних виробів); якість графічного оформлення; задоволеність освітнім процесом (85 % опитаних відзначили, що поєднання традиційних і цифрових методів зробило навчання більш цікавим та ефективним).

Дослідження показало, що поєднання традиційних художніх методів і цифрових технологій у створенні текстильних виробів для вікон ефективно сприяє розвитку креативності, формуванню візуальної грамотності та професійних навичок студентів. Використання цифрових інструментів дозволяє прискорити процес проектування, експериментувати з орнаментами та кольорами, а інтеграція ручних технік зберігає художню унікальність виробів. Такий підхід забезпечує комплексну підготовку майбутніх дизайнерів до роботи в умовах сучасного цифрового суспільства.

Таким чином, дизайн-концепції текстильних виробів для вікон стають ефективним інструментом формування творчих і професійних компетенцій у мистецькій освіті. Поєднання традиційних методів і цифрових технологій сприяє розвитку креативності, візуальної грамотності та підготовці здобувачів освіти до роботи в сучасних умовах цифрового суспільства.

Література

1. Незвещук-Когут Т. С. (2021). Дизайн : навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ.
2. МОН України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. (Ред.). (2022). Мистецтво і дизайн у XXI ст.: конвергенція форм і сенсів: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 8 грудня 2022 року. Київ: КНУКіМ.
3. Петрова І. В. (відп. ред.). (2024). Сучасні художні практики: традиції, новації, перспективи. Збірник тез доповідей та повідомлень за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників і молодих учених (25 квітня 2024 р.). Вінниця: Вид-во ФОП Ю. В. Кушнір.